

Nieuwsbrief

Weidevogelcentrum

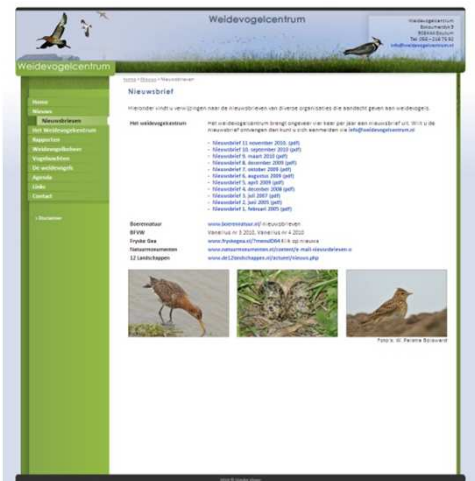
Weidevogelcentrum
Fryslân

Dit is de twaalfde nieuwsbrief van het Weidevogelcentrum, opgericht in 2005. Met deze nieuwsbrief stellen we u op de hoogte van nieuws en activiteiten op het gebied van weidevogelbeheer. Aanmelden voor de nieuwsbrief kan bij info@weidevogelcentrum.nl. Bezoek ook eens de website op www.weidevogelcentrum.nl.

Nieuws van het internet

Vernieuwde website Weidevogelcentrum

Vanaf eind januari is de vernieuwde website van het Weidevogelcentrum in de lucht. Deze website is gemaakt in opdracht van de Provincie Friesland en uitgevoerd door Dairy Campus, BoerenNatuur, PTC+ en Altenburg en Wymenga. De website is gemaakt door Sjouke Visser. De mooie foto's zijn afkomstig van Wiebe Palstra. Deze website is een verzamelplek voor informatie over weidevogels. Praktijknieuws en onderzoeksresultaten op het gebied van weidevogels en weidevogelbeheer worden daar gebundeld door verschillende partijen. Samen maken we ons sterk voor het behoud van de weidevogels. Snuffel eens door de pagina's van de website van het weidevogelcentrum. Het adres is www.weidevogelcentrum.nl

Beheerwijzer: Wat zijn de kosten en opbrengsten van Weidevogelbeheer?

Met behulp van de vernieuwde beheerwijzer (laatste wijzigingen zijn van 24 februari 2011) is het mogelijk om de kosten en opbrengsten van Weidevogelbeheer te berekenen. Door het invullen van verschillende pakketten kunt u zelf uitrekenen wat financieel de baten en lasten zijn van het weidevogelbeheer. Nieuw aan de Beheerwijzer is dat nu ook het voeren van beheergras kan worden ingepast in de bedrijfsvoering. Ook hierbij krijgt u inzicht in de kosten en opbrengsten van het inpassen van beheergras op uw bedrijf. De beheerwijzer kunt u vinden op:

<http://www.verantwoordeveehouderij.nl/index.asp?/producten/LivestockResearch/software/beheerwijzer>
(u kunt natuurlijk ook Googelen op beheerwijzer).

BeheerWijzer

Beheerwijzer 2011.00 - 24 februari 2011

Voedertechische en economische gevolgen van het inpassen van weidevogelpakketten op het bedrijf

Technische kengetallen ?		Per bedrijf
Maaspercentage totaal	- 17 %	
Netto opbrengst grasland	- 563 kVierha	
Zelfvoorzieningsgraad	- 5 %	
Krachtvoersopname kosten	+ 31 kg/kopf	
Krachtvoersopname pinken	+ 430 kg/kopf	
Krachtvoersopname kalveren	+ 22 kg/kalf	

Economie ?		Per bedrijf	Per ha beheer
Opbrengst beheersvergoedingen	+ 2905 euro		+ 581,0 euro
Kosten aankoop ruwvoer	0 euro		0,0 euro
Kosten aankoop krachvoer	+ 904 euro		+ 180,8 euro
Netto voerkosten	+ 1316 euro		+ 263,1 euro
Variable kosten grasland	+ 2220 euro		+ 444,0 euro
Loonwerkkosten	- 1021 euro		- 204,3 euro
Saldo (incl. loonwerk)	+ 1212 euro		+ 242,4 euro
Arbeidsopbrengst	+ 2566 euro		+ 513,1 euro
	+ 1475 euro		+ 295,0 euro

Weidevogelboeren.nl

Op de website www.weidevogelboeren.nl kunt u kennismaken met agrarische ondernemers die weidevogels koesteren én koeien melken. Weidevogelboeren met ruime ervaring op dit gebied. U kunt lezen hoe deze ondernemers zich inspinnen om ook een goed gastheer te zijn voor weidevogels. Zij vertellen u over het bemesten, de nestbescherming tijdens het weiden en het oogsten, en alles wat u meer kunt bedenken op het raakvlak van koe en vogel. Met als doel samen tot een mooier resultaat te komen. U vindt op deze website een logo met rondom de grutto verschillende plaatjes waarachter thema's schuilgaan. U kunt de verschillende thema's aanklikken om zo meer informatie te krijgen over weidevogelbeheer. Heeft u zelf tips of aanvullingen voor deze website, geef dat dan gerust door aan de contactpersonen.

De veehouderij en de weidevogel;

verslag van de bijeenkomsten graslandgebruik en weidevogelbeheer

Eind november en begin december heeft Ernst Oosterveld van ecologisch onderzoeksbureau Altenburg en Wymenga in Goutum, Oenstjerk en in Vegelinsoord een presentatie gehouden over weidevogelkuikens, de knelpunten binnen de levenscyclus van weidevogels, het graslandgebruik door kuikens, de rol van predatie, hulpmiddelen voor betere kuikenoverleving en graslandbeheer voor weidevogelkuikens. Hieronder een korte samenvatting van zijn presentatie.

De overleving van volwassen grutto's en Kieviten is, op basis van de gegevens van geringde vogels, toegenomen. De oorzaak van de achteruitgang van het aantal grutto's en Kieviten ligt in de kuikenproductie. Het aantal vliegvlugge kuikens nodig om het aantal grutto's en Kieviten in stand te houden, wordt in de meeste gebieden bij lange na niet gehaald. Zenderonderzoek heeft aangetoond dat de meeste uitval van kuikens komt door predatie (soms 30-85%).

Maar ook de kans dat een gruttokuiken sneuvelt bij maaien is zeven keer groter dan bij niet maaien. De kans om gepredeerd te worden bij maaien is twee keer groter. Bij beweiding en op maaisland heeft het Kievitkuiken vijf keer minder kans op predatie dan in kort gras. Uit onderzoek op Nij Bosma Zathe, in Blessum en in Idzegea blijkt dat gruttokuikens niet van kort, begraast en gemaaid gras houden. De grutto- en ook tureluurkuikens hebben een sterke voorkeur voor ongemaaid gras (voor en na de belangrijkste maaidatum) en voor percelen met hergroeiend gras (na de belangrijkste maaidatum). Verder hebben gruttokuikens vier keer liever kruidenrijk ongemaaid gras dan kruidenarm ongemaaid gras.

Deze voorkeur lijkt ingegeven door de grotere overlevingskansen van het kuiken in ongemaaid gras. Kievit- en tureluurkuikens houden daarentegen juist van beweid land. Oosterveld adviseert om de verhouding maaien-beweid op 2 : 1 te brengen, waarbij het kuikenland vooral begraast moet worden.

Het beperken van de predatie kan door openheid te herstellen, rommel en ruigte te verwijderen, verstoring door bijvoorbeeld nestbezoek te minimaliseren, predatoren te bestrijden (hoewel wettelijk beperkt) en door het graslandbeheer aan te passen aan weidevogelkuikens. Uit onderzoek blijkt dat het wegnemen van één oorzaak (bijvoorbeeld predatie) niet altijd leidt tot voldoende toename van het aantal weidevogels waarmee groei van de populatie tot stand komt. Om de achteruitgang te stoppen is juist een integrale aanpak nodig die de leefomgeving van de vogels in brede zin verbetert.

Om de kuikens goed te verzorgen zijn er de volgende aanbevelingen voor het graslandbeheer: 1,4 ha kuikenland per gruttobroedpaar, een voorjaarswaterpeil van 20-40 cm beneden het maaiveld, 10-15 ton vaste mest/ ha, intensief mozaïekregie en onbemeste graslandranden. Daarnaast is het oog en het hart van de boer belangrijk voor de weidevogel.

Samenwerking veehouders, loonwerkers en vrijwilligers noodzakelijk voor weidevogels.

Het eerste Kievitsei is gevonden! Voor een goede bescherming van de weidevogelnesten en van de kuikens is goed overleg tussen veehouder, vrijwilliger en loonwerker noodzakelijk:

- De veehouder geeft aan de loonwerker aan dat het nest belangrijker is dan de extra tijd en een "slordiger" perceel.
- De vrijwilligers houdt de veehouder op de hoogte van de ligging van de nesten zodat de veehouder dat ook aan de loonwerker kan doorgeven.
- De vrijwilliger of veehouder markeert de nesten vlak voor het uitvoeren van het loonwerk.
- De loonwerker werkt (ruim) om de nesten heen of de veehouder en vrijwilligers helpen, indien mogelijk, bij het verplaatsen van de nesten.
- De veehouder plaatst vlaggen op de percelen waar kuikens lopen en waar toch gemaaid gaat worden.

Maar vooral: betrek de loonwerker bij de weidevogels! Laat zien hoe belangrijk u de weidevogel vindt.

De weidevogels, het waterpeil en Wetterskip Fryslân

Door de gebiedsgerichte aanpak krijgt het Wetterskip steeds vaker te maken met aanvragen voor het verhogen van het waterpeil, het realiseren van een plas-dras, of verzoeken om begroeiing of bomen te verwijderen. De afgelopen jaren is al veel ervaring opgedaan en is er binnen het Wetterskip één centraal aanspreekpunt aangewezen voor de weidevogelzaken. Wilt u het waterpeil verhogen, een plas-dras aanleggen, of spelen er andere zaken op het gebied van water en weidevogels, neem dan contact op met Johan Zijlstra (Wetterskip Fryslân, Cluster Plannen, telefoon 058-292.2808, mobiele telefoon 06-46.17.2808). Bent u lid van een agrarische natuurvereniging neem dan eerst contact op met uw gebiedscoördinator. Zij staan aan de lat om met een gebiedsgerichte aanpak de omstandigheden voor weidevogels te verbeteren. Bovendien zijn ze goed op de hoogte van de verschillende regelingen en het beleid van Wetterskip Fryslân.